

Моніторинг російського інформаційного простору

31 липня - 7 серпня 2025 року

I. Російський ВПК

1. *Авіація та вертольотобудування*

- i. Новий російський одномоторний вертоліт Ми-34 та модернізований «Ансат»¹*

Глава Ростеха Сергій Чemezov повідомив, що в РФ створено одномоторний вертоліт Ми-34, який замінить іноземні Airbus і Bell. Машина, як і «Ансат», оснащена вітчизняним двигуном ВК-650В. Для «Ансата» передбачене збільшення дальності польоту з 505 до 640 км, підвищення злітної маси та встановлення нових несучих і рулевих гвинтів, що покращить маневровість та крейсерську швидкість.

Чemezov наголосив, що потреба у таких вертольотах велика, адже обслуговування західних моделей у РФ фактично зупинене, а споживачі чекають заміни.

- ii. Перші серійні поставки МС-21, «Суперджет-100» та Іл-114-300 розпочнуться з 2026 року²*

Ростех планує почати серійні постачання трьох ключових типів вітчизняних літаків у 2026 році. На заводі в Іркутську вже готові 14 фюзеляжів МС-21 і ще дев'ять у доопрацюванні. «Суперджет-100» повністю імпортозаміщений, Іл-114-300 перебуває в тій же стадії.

Усі три типи літаків проходять сертифікаційні випробування. Прем'єр Мішустін підкреслив, що виробник має забезпечити безпеку, надійність та акуратність складання, адже очікування на ринку високі.

- iii. 10 нових вертольотів Ми-8МТВ-1 для регіональних авіакомпаній³*

Холдинг «Вертольоти Росії» передав 10 нових вертольотів Ми-8МТВ-1 п'яти регіональним авіаперевізникам: «Полярні авіалінії»,

«Тайга», «Ельцовка», Стрежевське АП і «ЧукотАВІА». Машини оснащені 23 місцями для пасажирів, підготовлені під медичні модулі, мають можливість зовнішньої підвіски та встановлення додаткових паливних баків на 915 л кожен.

Вертольоти призначені для роботи у важкодоступних і кліматично складних районах, виконання вантажних, медичних та евакуаційних завдань. Постачання здійснено у рамках контракту на 86 машин.

iv. Анульовано сертифікат авіакомпанії "Ангара" на техобслуговування літаків⁴

Рішення ухвалено за підсумками позапланової перевірки Ространснагляду. Теоретично перший крок у бік зміни власника авіакомпанії зроблено. У наглядовому відомстві визнали, що в "Ангарі" замість ремонту літака, який звалився минулого тижня в Амурській області та забрав життя 48 людей, підписували фіктивні документи.

2. Бойові системи та озброєння

i. Су-35С отримали нові ракети Р-77М⁵

Міноборони РФ показало Су-35С з новими керованими ракетами класу «повітря-повітря» середньої та великої дальності Р-77М («Виріб 180»). Вони оснащені активною РЛС-головкою самонаведення та дворежимним твердопаливним двигуном, що збільшує дальність ураження. Це підвищує бойові можливості літаків у перехопленні та веденні повітряного бою, роблячи їх більш конкурентними у порівнянні з західними аналогами.

ii. Перший серійний комплекс «Орешник» надійшов у війська⁶

Президент РФ Володимир Путін заявив про передачу армії першого серійного зразка комплексу «Орешник». Характеристики не розкриваються, але відомо, що це нова розробка у сфері високоточного озброєння або спеціалізованої військової техніки.

iii. «Тайфун-ПВО» пройшов випробування та йде в серійне виробництво⁷

Іжевський електромеханічний завод «Купол» (концерн «Алмаз-Антей») завершив державні випробування бойової машини ПЗРК «Тайфун-ПВО» у 2024 році й розпочинає серійне виробництво. Ця платформа підвищує мобільність і захищеність розрахунків зенітників, забезпечуючи кращу виживаність та ефективність на полі бою.

Запуск виробництва дасть підприємству додаткове завантаження потужностей і зміцнить можливості ППО сухопутних військ у зоні бойових дій.

iv. Розроблено новий важкий штурмовий роботизований комплекс «Штурм»⁸

На полігоні з'явилися перші зразки роботизованого комплексу «Штурм» від «Уралвагонзаводу», створеного на базі шасі танків Т-72/Т-90. Він призначений для боїв у міських умовах та включає дистанційно керовані танки і машини управління з можливістю ручного керування.

Машина має укорочене 125-мм озброєння для роботи в обмеженому просторі, всеракурсну захист від кумулятивних боєприпасів, бульдозерний відвал для розчищення проходів, а також опцію встановлення реактивних вогнеметів та іншого додаткового озброєння. Машини управління обладнані посиленою антенною групою для координації роботизованих платформ.

3. Нормативне регулювання та безпека

i. Введено новий клас повітряного простору для БПЛА⁹
В РФ введено клас Н повітряного простору, призначений для безпілотників. Він діятиме від землі до 150 м, а також на окремих маршрутах нижче 3050 м.

Мета нововведення — впорядкувати польоти цивільних БПЛА, забезпечити безпеку авіації та сприяти розвитку безпілотної індустрії.

II. Імпортозаміщення

1. Відкриття нових промислових майданчиків

i. Андрій Воробйов і Антон Аліханов дали старт будівництву відразу трьох державних індустріальних парків у Підмосков'ї¹

Про це повідомляє прес-служба губернатора і уряду Московської області. Майданчики з'являться в Дмитровському, Раменському і Жуковському округах вже цього року. Парки побудують у форматі «Все включено», тут буде все необхідне для втілення бізнес-ідей і проектів: інженерна та транспортна інфраструктура, виробничі бокси «під ключ», готові приміщення «Лайт Індастріал» для малого бізнесу, майданчики для відпочинку та спорту, зелені зони, магазини, готелі, кафе, власний МФЦ, а також профільні

¹ https://t.me/ritm_magazine/786

коледжі для підготовки кадрів. Загальний обсяг інвестицій у створення цих трьох ГП перевищить 150 млрд рублів. Завдяки реалізації проектів буде створено понад 25 тис. нових робочих місць.

У Дмитровському окрузі побудують індустріальний парк «Ключ» площею 119 га. Якірні резиденти – «Пневмостроймашина» і «ДСТ-Урал». На ПМЕФ-2025 Московська область підписала угоду про створення спільного підприємства цих компаній – в регіоні буде налагоджено випуск імпортозамінного обладнання: гідравліки (моторів, редукторів, гідророзподільників) і важкої техніки (екскаваторів, навантажувачів, бульдозерів, трубоукладачів, безпілотних комунальних машин). Індустріальний парк в Жуковському розташується на території в 191 га. Планується створити близько 12 тис. робочих місць. Великий виробник верстатів з ЧПУ з Пензи «СтанкоМашСтрой» запустить тут великий виробничий комплекс, а також залучить виробництва своїх постачальників комплектуючих. Компанія «Авіамеханіка» буде випускати клепальні автомати для авіабудування – це єдиний розробник і виробник на ринку в РФ, що має критичне значення для авіаційної промисловості РФ. Серед інших резидентів ГП в Жуковському – «Шпіндель Лаб» (металообробка), «Технопортал» (металообробка), «Техномеханіка» (роботизовані верстати), «НІК» (БПЛА); «НПП «Альфа» (авіакомпоненти).

Після церемонії запуску Андрій Воробйов і Антон Аліханов поспілкувалися з керівниками компаній, які локалізуються або планують локалізуватися в Підмосков'ї: «СМТ» і «Семаргл». Найближчим часом в ГП «Титан», Ленінський район, вони почнуть будувати два заводи і виробляти зварювальні роботи, маніпулятори і комплексні рішення для автоматизації виробництв. Варто відзначити, що за оцінкою Мінпромторгу Підмосков'я в 2024-му зайняло перше місце по роботизації в країні. Андрій Воробйов повідомив, що в цьому році Московська область, першою в Росії, запускає галузеву програму підтримки виробників роботів. У регіоні вони можуть отримати: субсидію на КАПЕКС (відшкодування до 20% від вартості капбудівництва), пільгову оренду (1 рубль за 1 кв. м в ГП) або субсидію 50% на оренду в приватних ІП, інвестиційний податковий відрахування, пільгу з податку на майно.

На території Підмосков'я розташовані також 72 індустріальних парки. У них – 1,5 тис. резидентів, створено понад 77 тис. робочих місць, загальний обсяг інвестицій – понад 550 млрд рублів.

2. Імпортозаміщення ПЗ

- i. За відмову від заміни системи планування ресурсів підприємства SAP почнуть карати²*

Щоб прискорити перехід на вітчизняні рішення, влада хоче прирівняти ERP-систему (систему планування ресурсів підприємства) до критичної інформаційної інфраструктури. У Мінцифри кажуть, що за невиконання вимог щодо переходу на використання російських ERP-систем на об'єктах критичної інфраструктури буде передбачена відповідальність.

Як пише РБК, остаточне рішення ще не прийнято, але зараз обговорюється введення прогресивної шкали оподаткування для тих, хто не перейде на російську ERP до встановленого терміну. Ось тільки місцеві системи далеко не завжди відповідають вимогам російського бізнесу, і приблизно 25-30% компаній продовжує використовувати зарубіжні ERP-системи, в основному SAP і Oracle.

Такі рішення можуть свідчити про перехід від методів стимулювання до примусу в імпортозаміщенні ПЗ.

3. Імпортозаміщення в електроніці

- i. Підприємства переконливо попросили перейти на російську електроніку³*

Держсектор повинен буде довести частку використання вітчизняної радіоелектроніки до 60% до 1 січня 2028 року, щорічний приріст використовуваної російської РЕП повинен становити не менше 15%. Про це йдеться в методичних рекомендаціях щодо цифрової трансформації держкорпорацій і компаній з держучастю, схвалених президією урядової комісії з цифрового розвитку.

Що відомо про нові рекомендації:

- у розрахунку будуть враховуватися клієнтські пристрої, сервери, мережеве обладнання, телекомунікаційне обладнання, промислові комп'ютери та контролери;
- рекомендації встановлюють частку використання російської радіоелектроніки, включеної до реєстру російської промпродукції або до Євразійського реєстру промтоварів держав – членів ЄАЕС;

² https://t.me/mash_tech/4961

³ https://t.me/mash_tech/4949

- якщо необхідного обладнання в реєстрі немає, передбачена можливість встановлення індивідуальних показників;
- якщо замінити іноземне обладнання не виходить, потрібно отримати підтвердження Мінпромторгу про те, що необхідна радіоелектроніка «не виробляється і не буде вироблятися російськими організаціями протягом періоду планування переходу».

Також дозволено використовувати іноземне клієнтське обладнання, термін експлуатації якого до 1 січня 2028 року становить не більше п'яти років. Для серверного та комунікаційного обладнання, як пишуть «Ведомости», цей термін не повинен перевищувати семи років. І хоча документ є рекомендаційним, це фактично інструкція щодо виконання нормативно-правового акта.

ii. «Байкал електронікс» почав приймати замовлення на процесори. Де вони виробляються - не ясно⁴

Розробник процесорів Baikal збирається до кінця 2025 року поставити російським замовникам кілька десятків тисяч процесорів Baikal-L і Baikal-M, а до кінця 2026 року і зовсім понад 100 тис. Принаймні про це розповів директор консорціуму російських розробників систем зберігання даних Олег Ізумрудов.

Процесори не є найсучаснішими - Baikal-M вже шість років, а розробка Baikal-L ведеться з 2021 року. Продуктивність першого можна порівняти з процесором Intel i3 сьомого покоління, випущеного в 2017 році, при цьому через невеликий тираж чіпи російського вендора будуть коштувати дорожче американських Intel і AMD.

Як пише «Ъ», на розробку Baikal-L з топологією 12 Нм було виділено з держбюджету 3,8 млрд рублів, а виробляти процесори планувалося на тайванському TSMC. Там же в 2019 році було розпочато і виробництво Baikal-M за топологією 28 Нм, але після початку відомих подій тайванці відмовилися продовжувати їх виробництво.

У Росії немає виробничих потужностей для випуску сучасних процесорів - не те що 12 Нм, а навіть 28 Нм 15-річної давності. З цього можна зробити висновок, що виробництво чіпів вдалося налагодити на території материкового Китаю. Але Мінпромторг змінить оцінку вітчизняності чіпів, а значить старі-нові Baikal скоро перестануть бути російськими.

⁴ https://t.me/mash_tech/4952

- iii. *У продаж виходять нові російські сервери, «на 10% дешевші за іноземні»⁵*

Провайдер IT-інфраструктури Selectel виходить на ринок серверів. Компанія стверджує, що ціна їхніх пристроїв дешевша за іноземні. Експерти відзначають, що цей ринок в Росії зараз перегрітий, проте і Selectel має великий досвід.

Вихід на ринок серверного обладнання розширить можливості компанії щодо залучення нових клієнтів і дозволить диверсифікувати джерела доходу, — зазначив представник компанії.

Власні сервери провайдер Selectel представив у жовтні 2024 року. Досі компанія поширювала їх за моделлю оренди. «Цільова аудиторія власного сервера на поточному етапі — комерційні замовники, але допускаємо, що на наступних етапах може бути розглянуто варіант включення обладнання до реєстру Мінпромторгу» — зазначив представник компанії.

III. Машинобудування

1. Російські плани у машинобудуванні

- i. *Виробництво в Росії скоротилось найшвидше з березня 2022 року: PMI впав до 47,0⁶*

У липні 2025 року ділова активність у російському обробному секторі скоротилася найшвидшими темпами з березня 2022 року. Індекс PMI (індекс ділової активності) впав до 47,0, що свідчить про значне погіршення стану галузі на тлі слабого попиту та фінансових труднощів клієнтів.

Скорочення нових замовлень, складнощі з фінансуванням і платежами, а також загальна економічна невизначеність зумовили зниження виробництва. Незважаючи на зростання витрат на оборонну промисловість, динаміка загальної промисловості сповільнюється, а бізнес-оптимізм знизився до мінімуму з серпня

⁵ <https://t.me/niiet/8772>

⁶ <https://www.reuters.com/markets/europe/russian-factory-output-contracts-july-quickest-pace-since-march-2022-pmi-shows-2025-08-01/>

2022 року.

2. Російські машинобудівні підприємства

- i. У Московській області почали будівництво трьох державних індустріальних парків — акцент на верстатобудування, гідравліку та автономне житло⁷*

У серпні 2025 року в Підмосков'ї стартувало будівництво трьох державних індустріальних парків: «Ключ» у Дмитровському, «Імпульс» у Раменському та ГІП у Жуковському. Загальна площа майданчиків — понад 487 га, очікується створення 25,5 тис. робочих місць.

У Жуковському заплановано виробництво верстатів з ЧПУ, авіаційного обладнання та автономних плавучих будинків. У Дмитрові базові резиденти — «Пневмостроймашина» та «ДСТ-Урал», які налагодять випуск гідравлічних систем і важкої техніки.

3. Співпраця РФ з іншими країнами в машинобудуванні

- i. Німецьку компанію Spinner викрили у постачанні верстатів до Росії в обхід санкцій⁸*

У серпні 2025 року прокуратура Мюнхена провела обшуки в офісах німецької машинобудівної компанії Spinner Werkzeugmaschinenfabrik GmbH через підозру в обході санкцій та постачанні понад 20 високоточних верстатів до Росії на суму близько 5,5 млн євро. Обвинувачення висунули трьом співробітникам, а слідчі дії охопили також філії в Штутгарті та Болгарії.

Розслідування базується на журналістському звіті каналу Arte, згідно з яким обладнання потрапляло до російського оборонного сектору через треті країни, зокрема Туреччину, Китай і Узбекистан, із використанням підроблених документів. Один із менеджерів компанії заперечує звинувачення, однак свідчення узбецького покупця суперечать цим заявам.

⁷ <https://mashnews.ru/tri-gosudarstvennyix-industrialnyix-parka-nachali-stroit-v-moskovskoj-oblasti.html>

⁸ <https://www.business-humanrights.org/en/latest-news/germany-authorities-search-spinner-offices-on-suspicion-of-supplying-machine-tools-to-russia-in-circumvention-of-sanctions-3-employees-charged/>

4. Нові розробки й машинобудівні заводи

- i. На ЄВРАЗ ЗСМК вперше використали робота для ремонту доменної печі з розплавленим чавуном⁹*

На Новокузнецькому комбінаті ЄВРАЗ ЗСМК уперше застосували робота для ремонту доменної печі №1. Машина самостійно наносила вогнетривке покриття товщиною 150–450 мм, що дозволило скоротити тривалість ремонту з двох місяців до 16 днів і значно підвищити безпеку робіт.

Це інноваційне рішення демонструє зростання автоматизації в металургійному машинобудуванні РФ. ЄВРАЗ ЗСМК — один із провідних виробників металопрокату та рельсів у Росії та СНД, інтегрований із гірничо-збагачувальними підприємствами Кузбасу.

IV. Стратегічні матеріали

1. Загальний стан галузі стратегічних матеріалів у РФ

- i. РФ намагається закрити потреби в рідкоземельних металах¹⁰*

Потреби російської промисловості в рідкоземельних металах (РЗМ) наразі оцінюються до 1500 тонн на рік, основний попит припадає на лантан, церій і неодим.

Міністерство промисловості РФ заявляє, що вже реалізується кілька інвестпроектів, спрямованих на створення повного виробничого циклу — від видобутку до отримання індивідуальних оксидів і металів. Мета — замкнути ланцюг постачань, уникнувши залежності від імпорту до 2030 року.

2. Заводи з переробки стратегічних матеріалів

- i. Соликамський магнієвий завод фіксує п'ятикратне зростання збитків¹¹*

ОАО «Соликамский магниевый завод» (СМЗ) за перше півріччя 2025 року зазнав чистих збитків у розмірі 1,2 млрд рублів за РСБУ — майже в п'ять разів більше, ніж торік. Виручка знизилася на 7,8%, до 5 млрд рублів, при цьому собівартість залишилася на

⁹ <https://mashnews.ru/na-evraz-zsmk-vpervyie-primenili-robotu-dlya-remontnyix-rabot-domennoj-pechi-s-zhidkim-chugunom-vnutri.html>

тому ж рівні. Це свідчить про падіння ефективності виробництва та ціновий тиск на продукцію.

СМЗ — стратегічно важливе підприємство РФ, яке виробляє магній та інші матеріали для оборонної та авіаційної промисловості. Попри державні заяви про розвиток «нових матеріалів» та імпортозаміщення, підприємство не може вийти на прибутковість без радикальної модернізації та підтримки ринку збуту.

3. Торгівля стратегічними матеріалами

i. Казахстан різко збільшив постачання хромової руди в РФ¹²

Згідно з митною статистикою Казахстану, у травні 2025 року експорт хромової руди в РФ становив близько 4898,4 т, що значно перевищує показник попереднього місяця (581,6 т), але на 72% менше, ніж в аналогічному періоді минулого року.

ii. Росія увійшла до топ-3 країн з постачання газу до Європи¹³

За новими даними Євростату, російські компанії у травні посіли третє місце після США та Алжиру за загальною вартістю експорту блакитного палива на європейський ринок – їхня частка збільшилася до 16,1% проти 11,3% у квітні. Сумарно ЄС придбав у Росії газ на €1,1 млрд. Зростання відбулося за рахунок різкого збільшення поставок ЗПГ - на третину, до €703 млн. Так, наприклад, Португалія після двомісячної перерви відновила його імпорт, закупившись відразу на €32,4 млн. Одночасно зросли постачання трубопровідного російського газу - на 6,4%, склавши €408 млн. Головним же покупцем блакитного палива з Росії у травні знову стала Франція, яка придбала його на €245,5 млн (+8,3%). Угорщина відкотилася назад на друге місце, скоротивши імпорт на 5,3%, до 238,6 млн. Євро.

iii. Російський паладій можуть обкласти антидемпінговим митом у США¹⁴

Компанія Sibanye-Stillwater та Об'єднана профспілка сталеливарників закликали уряд США запровадити антидемпінгові мита на імпорт російського паладію, щоб підтримати роботу копальні Stillwater у Монтані.

За їхніми даними, з 2022 року російський метал продається зі знижкою до ринкових цін, що негативно впливає на фінансову стабільність американських виробників. У січні–травні 2025 року імпорт паладію з РФ у США зріс на 42 % р/р, перевищивши 500 тис.

унцій.

4. Міжнародна співпраця РФ у галузі стратегічних матеріалів

i. Саудівська Аравія шукає партнерства з РФ у титановій галузі¹⁵

Міністр промисловості Саудівської Аравії Бандар ібн Ібрахім аль-Хураїф провів переговори з керівництвом «ВСМПО-Ависма» — найбільшого виробника титану у світі. Королівство планує співпрацю у сфері постачань труб, листового прокату та теплообмінного обладнання, яке використовується в нафтогазовій, хімічній та авіаційній галузях.

Пошук партнера зрозумілий з урахуванням спеціалізації країни на виробництві нафти та газу. Зараз нафтогазова галузь, мабуть, є найбільшим споживачем титану в країні, оскільки цей метал підходить для використання в агресивних середовищах завдяки високій корозійній стійкості.

Цей інтерес також пов'язаний із програмою «Saudi Vision 2030», де розвиток авіапрому, інфраструктури та хімічного виробництва потребує значних обсягів титану. Для РФ це можливість розширити ринки збуту за межами традиційних партнерів, а для Саудівської Аравії — диверсифікувати постачання стратегічних металів.

ii. Росія та Китай розширюють промислову співпрацю в металургії та хімії¹⁶

У Пекіні відбулося 10-те засідання російсько-китайської робочої групи з сировинних матеріалів за участю заступника голови Мінпромторгу РФ Михайла Юрина та заступника міністра промисловості КНР Шаня Джунде. Обговорили розширення кооперації у виробництві алюмінієвої продукції з високою доданою вартістю, зростання потреби у рідкісноземельних металах для машинобудування, радіоелектроніки та побутової техніки, а також двосторонні проекти у гірничовидобуванні, міндобривах та лакофарбовій промисловості.

Сторони домовилися про нарощування торгівлі хімічною продукцією та розвиток спільних проектів у кольоровій та чорній металургії, включаючи рідкісні та дорогоцінні метали. Юрін підкреслив, що поєднання компетенцій РФ та Китаю, кваліфікованої робочої сили та взаємних преференцій може дати «потужний синергетичний ефект» для базових галузей обох країн.

iii. Росатом розпочав переробку урану в Танзанії¹⁷

Дочірня компанія Росатома - Mantra Tanzania Ltd. - Запустила пілотну установку з переробки урану на проекті Mkuju River на півдні Танзанії. Це перший крок у освоєнні родовища Ньота, де до 2029 року планується звести великий переробний комплекс потужністю до 3 000 тонн урану на рік.

Проект відповідає міжнародним екологічним стандартам: передбачені замкнуті водні системи, моніторинг екосистем та програми збереження біорізноманіття. Очікується створення понад 4 000 робочих місць, розвиток інфраструктури та інтеграція Танзанії у глобальну атомну енергетику. За словами глави Росатому Олексія Ліхачова, компанія пропонує передові російські технології переробки урану і готова підтримати Танзанію в освоєнні її стратегічних ресурсів.

5. Інфраструктурні інвестиції, що підтримують стратегічні матеріали

i. «Норнікель» інвестує 21,5 млрд рублів у розвиток арктичного порту¹⁸

До 2030 року «Норнікель» спрямує 21,5 млрд рублів на модернізацію порту Дудинка, який є ключовою точкою Північного морського шляху та працює в режимі цілорічної навігації. Потужність перевалки зростає з 4 до 5 млн тонн на рік, збудують нові причали та оновлять обладнання.

Додатково на розвиток портів Красноярська, Лесосибірська та Єнісейського пароплавства заплановано 26 млрд рублів, з них 10 млрд — на будівництво барж. Це створить нові транспортні можливості для перевезення сировини та металів з арктичних родовищ, підвищуючи конкурентоздатність російських стратегічних матеріалів на світових ринках.

V. Обхід санкцій

1. Російські схеми обходу санкцій

i. Німецького виробника підозрюють у постачанні обладнання до Росії в обхід санкцій¹⁰

Німецьку компанію Spinner, яка виробляє високоточні верстати, підозрюють у постачанні обладнання до Росії в обхід санкцій. 31

¹⁰ <https://lenta.ru/news/2025/08/01/nemetskogo-proizvoditelya-stankov-zapodozrili-v-postavkah-v-rossiyu/>

липня обшуки відбулися на її підприємствах у Німеччині та Болгарії. За даними прокуратури, мова йде про експорт понад 20 верстатів загальною вартістю близько €5,5 млн.

Розслідування телеканалу Arte вказує, що обладнання перепродавалося російському оборонному підприємству через треті країни, іноді з використанням фальшивих документів. Такі верстати можуть застосовуватися як у виробництві автомобілів, так і в оборонній промисловості — зокрема для виготовлення зброї та боєприпасів.

ii. У Британії оштрафували компанію, пов'язану з друзями Путіна, за обхід санкцій¹¹

У Великій Британії компанію Markom Management Limited, пов'язану з родиною Ротенбергів — давніми союзниками Володимира Путіна — оштрафували на 300 тисяч фунтів стерлінгів за порушення санкцій. Про це повідомила Financial Times з посиланням на британське Управління фінансових санкцій (OFSI).

Санкції були накладені через переказ понад 416 тисяч фунтів стерлінгів на користь особи, активи якої заморожені у межах обмежень, запроваджених за анексію Криму та вторгнення Росії в Україну. За даними OFSI, керівництво компанії свідомо ініціювало платіж, знаючи, що одержувач є підсанкційною особою.

iii. Україна звинуватила Індію в постачанні компонентів для дронів Shahed, якими користується Росія¹²

Україна виявила індійські компоненти в дронах Shahed 136, які Росія активно застосовує у війні. Про це повідомив голова Офісу президента Андрій Єрмак. Зокрема, виявлено чип компанії Aura Semiconductor в антені супутникової навігації та випрямлювач Vishay Intertechnology у блоці живлення.

За даними Hindustan Times, Україна вже двічі зверталася до МЗС Індії з цього питання, а також обговорювала його з представником ЄС із санкцій Девідом О'Салліваном під час його візиту до Нью-Делі. Влада Індії запевняє, що дотримується міжнародних зобов'язань, а в Aura Semiconductor припускають, що компоненти могли потрапити до РФ через треті країни без їхнього відома.

iv. США оштрафували американську "дочку" австрійської компанії за експорт до Росії без ліцензії¹³

¹¹ <https://www.ft.com/content/e97e9389-0afe-4c3f-92c0-51c5ba8146e3>

¹² <https://www.hindustantimes.com/india-news/ukraine-flags-indian-made-parts-in-drones-used-by-russian-forces-101754335825281.html>

¹³ <https://www.bis.gov/media/documents/andritz-inc.-final-order-7-29-2025>

Міністерство торгівлі США (через Бюро промисловості та безпеки — BIS) оштрафувало компанію Andritz Inc., американський підрозділ австрійського виробника обладнання, на 1,58 млн доларів за постачання продукції до Росії без експортної ліцензії.

З травня 2023 до лютого 2024 року компанія здійснила 36 поставок пластин рафінера, що застосовуються в целюлозно-паперовій промисловості, через посередника в Німеччині. Попри те, що продукція має подвійне призначення, Andritz Inc. не звернулася по дозвіл до BIS. Оскільки компанія добровільно розкрила порушення, штраф знижено в межах угоди про врегулювання.

v. Індійський суд арештував танкер з «тіньового флоту» Росії через санкційні порушення¹⁴

В Індії суд штату Гуджарат арештував танкер Conico Atlas, що входить до так званого «тіньового флоту» Росії, після того як його продаж призвів до судової суперечки через порушення санкційних обмежень. Угода між Moorgate Maritime Inc і Tachio Trading Ltd передбачала гарантії, що судно не перебуває під санкціями. Після кількох перепродажів, танкер був доставлений на утилізацію до індійської компанії Shri Gautam Ship Breaking.

Однак під час спроби завершити платіж банк відмовив, посилаючись на наявність судна в санкційних списках ЄС, Великої Британії та Швейцарії. Альтернативна спроба провести транзакцію через банк в ОАЕ також провалилася. В результаті покупець звернувся до суду з вимогою анулювати контракт і стягнути \$4,3 млн компенсації плюс 18% річних.

2. Переорієнтація ланцюжків постачання

i. Індія скорочує закупівлі російської нафти після тиску США та переходить на постачання з Америки та ОАЕ¹⁵

На тлі зростаючого тиску з боку США та ЄС, найбільший державний НПЗ Індії — Indian Oil Corporation — закупив щонайменше 5 мільйонів барелів американської нафти та ще 2 мільйони барелів

¹⁴ <https://infra.economictimes.indiatimes.com/news/ports-shipping/gujarat-high-court-orders-arrest-of-eu-sanctioned-ship-conico-atlas/123107898>

¹⁵ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-08-01/indian-refiner-snaps-up-us-oil-after-trump-s-russia-threats?srnd=phx-markets>

— з ОАЕ. Про це повідомляє Bloomberg з посиланням на джерела серед трейдерів.

У консалтинговій компанії Energy Aspects вважають, що Індія намагається зменшити залежність від російської нафти та диверсифікує постачання. Попри сумніви в тому, чи реалізує Дональд Трамп свої погрози щодо санкцій, учасники ринку вже уникають закупівель з РФ — особливо через високі ціни та ризик потрапити під обмеження.

ii. В'єтнам почав імпортувати нафтохімічну сировину з Росії вперше¹⁶

Росія вперше експортувала партію нафти до В'єтнаму, повідомляє Reuters з посиланням на дані трейдерів та LSEG. Це сталося на тлі спроб Москви розширити ринки збуту своїх нафтопродуктів в умовах західних санкцій.

Нафта є ключовою сировиною для нафтохімічної промисловості — з неї виробляють олефіни, ароматичні сполуки, пластики, синтетичні матеріали та компоненти для бензину. Новий експорт до В'єтнаму свідчить про зусилля РФ з пошуку альтернативних економічних партнерів.

3. Платежі

i. Банки ОАЕ масово блокують рахунки російських компаній через ризики санкцій¹⁷

Банки Об'єднаних Арабських Еміратів почали масово блокувати рахунки російських компаній, кількість яких у країні вже перевищує 4 тисячі, повідомляє РБК з посиланням на юристів та консалтингові фірми. За їхніми словами, від 20% до 30% таких компаній зіткнулися з перевітками, обмеженнями або прямим закриттям рахунків.

Причиною стали посилені контроль над дотриманням санкцій та прагнення ОАЕ виявити бізнес, не пов'язаний з країною. Проблеми виникають навіть у компаній із цілком легальною діяльністю. Банки висувують жорсткі вимоги, включаючи надання до 20 документів протягом доби, і закривають рахунки навіть за

¹⁶ <https://korrespondent.net/business/economics/4805475-vetnam-nachal-zakupat-v-rossyy-neftekhymycheskoe-syre>

¹⁷ <https://pro.rbc.ru/demo/688b37c59a79479577efdc9f>

формальні порушення, наприклад — несвоєчасну відповідь на лист чи дзвінок.

Юристи зазначають, що блокування стосується не лише підсанкційних осіб, а й тих, хто працює з партнерами зі списків санкцій США, ЄС або Великої Британії.

VI. Нові санкційні пакети та регулювання

1. Санкції США

- i. *Д. Трамп підписав виконавчий указ про введення додаткових тарифів щодо Індії за купівлю російської нафти*¹⁸

Указ виконаний на основі Закону про надзвичайні міжнародні економічні повноваження 1977 року (IEEPA). Цей закон є правовим механізмом для введення санкцій у відповідь на ту чи іншу міжнародну проблему. Іншими словами, введення тарифів проти Індії — це форма санкцій, а не торгової війни. Мотив — політичний, а не економічний.

Сам указ ставить на перше місце Росію і доповнює виконавчий указ 14066 від 2022 р., який забороняв імпорту нафти з Росії до США. Але основна мішень — Індія. Вводиться 25% мито на додаток до вже існуючих мит.

Важливо те, що в указі йдеться як про прямі, так і непрямі поставки російської нафти до Індії. Тобто, наприклад, відмова від закупівель індійськими державними компаніями, але продовження закупівель силами приватних компаній, не вплинуть на Індію. Ймовірно інші санкції США вже безпосередньо проти Росії та її компаній, у тому числі в енергетичному секторі.

- ii. *У Білому домі заявили, що США планують запровадити вторинні санкції проти РФ 8 серпня*¹⁹

У Білому домі заявили, що зустріч спецпредставника США Стіва Віткоффа та очільника Кремля Володимира Путіна у Москві пройшла добре. Проте Вашингтон все ще планує запровадити обіцяні вторинні санкції проти РФ у п'ятницю, 8 серпня.

Про це агентству Reuters повідомив неназваний представник адміністрації американського президента.

¹⁸ <https://t.me/sanctionsrisk/3586>

¹⁹ <https://suspilne.media/1084769-u-bilomu-domi-zaavili-so-ssa-planuut-zaprovaditi-vtorinni-sankcii-proti-rf-8-serpna/>

"Росіяни прагнуть продовжувати співпрацю зі Сполученими Штатами. Очікується, що вторинні санкції будуть запроваджені в п'ятницю", – сказав він.

6 серпня Віткофф відвідав російську столицю і мав там тригодинну зустріч з очільником Кремля Володимиром Путіним. Подробиці її змісту у Москві наразі не розголошуються.

Пізніше очільник Білого дому Дональд Трамп у своїй соцмережі Truth Social написав, що Віткофф провів "продуктивну зустріч" з Путіним.

iii. Незнання закону не звільняє від відповідальності. Новий штраф від BIS²⁰

Бюро промисловості та безпеки Міністерства торгівлі США (BIS) уклало угоду про врегулювання адміністративної відповідальності з компанією *Andritz Inc.*, яка є підрозділом провідного австрійського виробника целюлозно-паперового та іншого промислового обладнання.

Імовірно, з травня 2023 року по лютий 2024 року *Andritz Inc.* здійснила 36 поставок пластин рафінера, які використовуються в целюлозно-паперовій промисловості, до Росії через німецьку компанію.

Незважаючи на те, що здійснювалися поставки товарів подвійного призначення, компанія не зверталася за отриманням спеціальної ліцензії BIS.

З огляду на те, що *Andritz Inc.* добровільно розкрила порушення, сума штрафу склала 1,58 млн доларів США.

2. Санкції ЄС

i. Можливі санкції ЄС проти КНР²¹

ЄС готує санкції проти Китаю за постачання до Росії деталей для БПЛА та підтримку війни, повідомив Politico європейський дипломат.

Зазначається, що підготовка санкційного пакету розпочалася після липневої публікації Reuters про те, що двигуни для безпілотників китайського виробництва, позначені як

²⁰ <https://t.me/lawsanctions/2244>

²¹ https://t.me/Fin_Deep/47106ж;

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/4022337-evrosouz-gotue-sankcii-proti-kitau-za-postacanna-rosii-detalej-dla-bezpilotnikiv-politico.html>

«промислові холодильні установки», через підставні компанії таємно постачалися до Росії в обхід західних обмежень. «Це розслідування викликало тривогу в Брюсселі, і п'ятнадцять країн ЄС звернулися до Пекіна з проханням роз'яснити ситуацію зі згаданими поставками, але Китай або заперечував свою причетність, або відмовився відповідати», – ідеться у публікації.

Співрозмовник Politico запевнив, що інформація про постачання до Росії китайських комплектуючих для дронів точна і показує, що Китай посилює свою роль, як кількісно, так і якісно. «Справедливо буде сказати, що без китайської підтримки війна зараз виглядала б зовсім інакше», – зауважив він.

За словами дипломата, в ЄС перевірили дані про постачання деталей китайських дронів Росії ще до появи повідомлень ЗМІ. «Після серпня ми добиватимемося запровадження санкцій проти Китаю. Ми хочемо діалогу та конкретних дій», – наводить його слова видання.